

Informace k řízení o zápisu do seznamu výzkumných organizací (SVO)

Obsah

Informace k řízení o zápisu do seznamu výzkumných organizací (SVO)

Žádost o zápis do seznamu.....	2
Naplnění definičních znaků organizace pro výzkum a šíření znalostí.....	2 - 3
Listinné doklady k prokázání naplnění definičních znaků	3 - 4
Vyjádření účastníka řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí	4
Výsledek řízení.....	5
Schéma prokazování naplnění definičních znaků.....	5
Zásadní pojmy související s řízením o zápisu do SVO	6 - 8
Často kladené dotazy.....	9

I. Žádost o zápis do seznamu

Řízení o zápisu do seznamu se zahajuje podáním žádosti o zápis do seznamu. Žádost **podává statutární orgán žadatele** Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, odboru podpory vysokých škol a výzkumu, Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1, a to prostřednictvím datové schránky (ID datové schránky: vidaawt).

Žádost se předkládá výhradně v elektronické podobě na stanoveném formuláři, který je včetně stručných pokynů k jeho vyplnění k dispozici v oddíle „Formuláře ke stažení“.

Trpí-li žádost vadami (např. nejsou z ní zřejmé činnosti, o jejichž zápis je žádáno), ministerstvo žadatele vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu (§ 45 správního řádu). Nebudou-li vady ve stanovené době odstraněny, ministerstvo řízení zastaví (§ 66 odst. 1 písm. c) správního řádu). Žadatel může být případně vyzván i k doplnění žádosti.

II. Naplnění definičních znaků organizace pro výzkum a šíření znalostí

V řízení o zápisu do seznamu žadatel prokazuje naplnění definičních znaků **organizace pro výzkum a šíření znalostí** včetně údajů zapisovaných do seznamu, a to že:

- 1. jeho hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí,**

Výkladové poznámky:

Za hlavní cíl lze označit takovou činnost, pro kterou byl subjekt zřízen a systematicky a soustavně ji vykonává (nikoliv nutně v převažující míře). Tento definiční znak nebude naplněn u subjektu, který uvedené činnosti vykonává příležitostně nebo nahodile nebo je nevykonává vůbec. Pouhý záměr vykonávat výzkumně-vývojovou činnost není pro zápis do SVO dostačující.

Výzkumná organizace nemusí provádět veškeré činnosti uvedené v definici – definiční znaky naplňuje např. i subjekt, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum a jeho výsledky veřejně šířit formou výuky a publikací.

- 2. vede oddělené účetnictví pro hospodářské činnosti, jsou-li vykonávány,**

Výkladové poznámky:

Zvýšenou pozornost je nutné věnovat výkladu pojmů hospodářská a nehopodářská činnost ve smyslu Sdělení Komise Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), ve kterém se za činnosti nehopodářské povahy považují nezávislý výzkum a vývoj a veřejné šíření jejich výsledků formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Hospodářskými činnostmi jsou pak činnosti spočívající v nabídce výrobků nebo služeb na trhu, a to bez ohledu na právní postavení a ekonomickou povahu subjektu.

Nelze tedy paušálně aplikovat, že subjekt, ač svou podstatou neziskový (např. ústav či spolek), provádí výhradně ne hospodářské činnosti.

- 3. podniky¹, jež mohou na subjekt uplatňovat rozhodující vliv, například jako podílníci nebo členové, nemají přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhl.**

Výkladové poznámky:

Podnikem se rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost spočívající v nabízení výrobků nebo služeb na trhu, a to bez ohledu na jeho právní formu. Rozhodující vliv zde není omezen např. na vztah „mateřská a dceřiná společnost“ v obchodní korporaci, ale zahrnuje např. i vliv členů (podniků) na spolek v rámci rozhodovacích pravomocí ve valné hromadě apod.

Definiční znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí (viz body 1 – 3) musí být splněny kumulativně.

III. Listinné doklady k prokázání naplnění definičních znaků organizace pro výzkum a šíření znalostí

Listinné doklady, kterými žadatel prokazuje naplnění definičních znaků organizace pro výzkum a šíření znalostí včetně údajů zapisovaných do seznamu, předkládá žadatel společně s žádostí o zápis do seznamu, a to výhradně v elektronické podobě ve strojově čitelném formátu (nikoliv naskenované).

Žadatel předkládá tyto dokumenty:

- a) zakladatelské právní jednání nebo jiný obdobný dokument prokazující předmět jeho činnosti,**

Výkladové poznámky:

Dokumentem podle písmene a) se rozumí např. zřizovací listina, zakladatelská smlouva, stanovy apod. podle jednotlivých právních forem subjektů. Jiným obdobným dokumentem se rozumí vnitřní předpisy nebo jiné pro právnickou osobu závazné dokumenty, ze kterých lze zjistit předmět činnosti (např. statut).

NEPŘEDKLÁDÁ subjekt, který je státní nebo veřejnou vysokou školou podle zvláštního zákona², nebo subjekt, který má tyto dokumenty založené ve sbírce listin veřejného rejstříku – takový žadatel v žádosti o zápis do seznamu uvede URL adresy těchto dokumentů ve sbírce listin veřejného rejstříku.

¹ Článek 1 přílohy I Nařízení Komise (EU) č. 651/2014.

² Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

- b) zprávy o činnosti za poslední 3 kalendářní roky předcházející dni podání žádosti o zápis do seznamu; zprávy o činnosti lze nahradit výročními zprávami podle zvláštního zákona³ nebo jinými dokumenty vypovídajícími o vykonávaných činnostech,**

Výkladové poznámky:

Dokumenty podle písmene b) by měly obsahovat popis všech činností, které žadatel vykonává, a to jak činností, které jsou hlavním cílem žadatele, tak dalších činností uvedených v zakladatelském právním jednání.

NEPŘEDKLÁDÁ subjekt, který je státní nebo veřejnou vysokou školou podle zvláštního zákona¹, nebo subjekt, který má tyto dokumenty založené ve sbírce listin veřejného rejstříku – takový žadatel v žádosti o zápis do seznamu uvede URL adresy těchto dokumentů ve sbírce listin veřejného rejstříku.

- c) účetní dokument za kalendářní rok předcházející dni podání žádosti o zápis do seznamu, ze kterého vyplývá vedení odděleného účetnictví pro hospodářské a nehospodářské činnosti,**

Výkladové poznámky:

Dokumenty podle písmene c) se rozumí např. účetní závěrka, výkaz zisku a ztráty, tiskový výstup z účetního či controllingového systému (i k aktuálnímu datu), které vypovídají o rozlišení financování, nákladů a příjmů hospodářských a nehospodářských činností a účtování o nich. Oddělené účtování je možné realizovat např. s využitím nákladových středisek, zakázek aj.

NEPŘEDKLÁDÁ subjekt, který nevykonává žádné hospodářské činnosti. Tuto skutečnost uvede v žádosti o zápis do SVO.

- d) vnitřní předpis žadatele upravující způsob nakládání s výsledky výzkumu a vývoje,**
- e) čestné prohlášení žadatele ohledně přednostního přístupu podniků k výsledkům jeho činnosti.**

Nelze-li z dokumentů podle písmene a) a b) založených ve sbírce listin veřejného rejstříku posoudit splnění podmínky podle bodu II. č. 1, vyžádá si ministerstvo od žadatele předložení jiného obdobného dokumentu prokazujícího předmět jeho činnosti.

IV. Vyjádření účastníka řízení k podkladům rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu)

Před vydáním rozhodnutí ve věci musí být žadateli dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje. Vyjádření žadatele k podkladům rozhodnutí je závěrečná fáze před vydáním rozhodnutí, která slouží

³ Např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

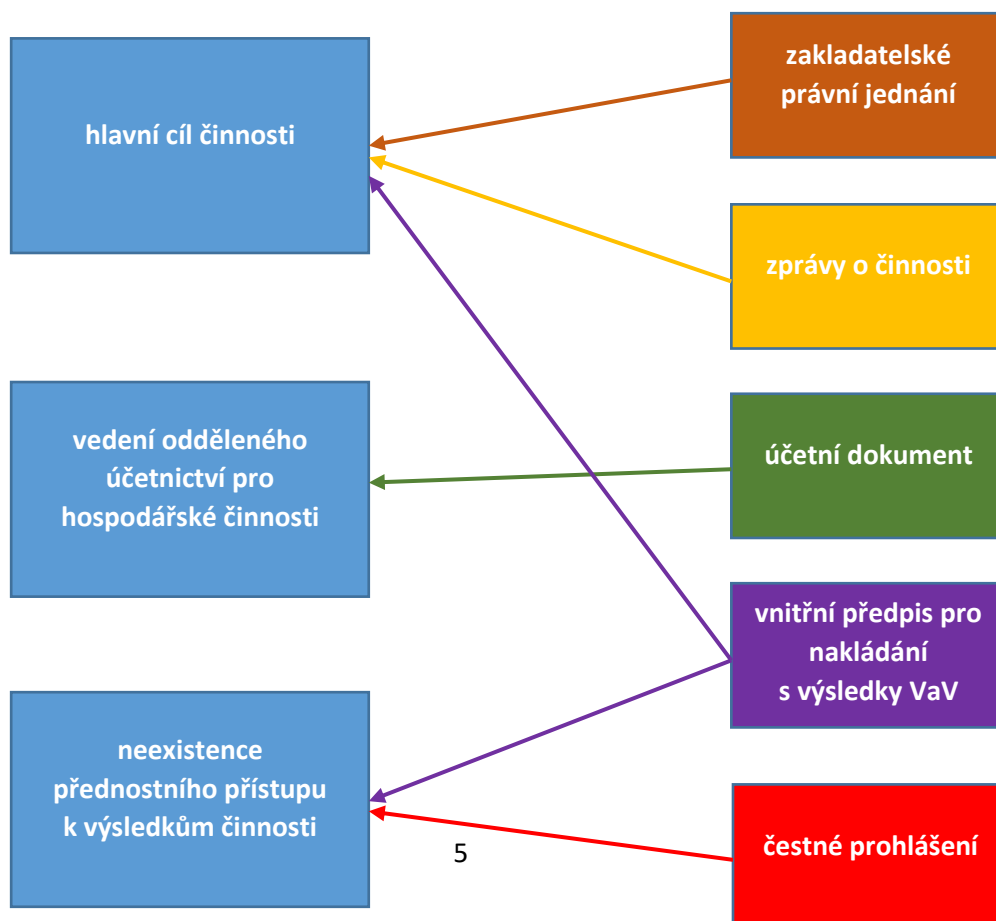
k tomu, aby mohl vznést výhrady ke všem podkladům rozhodnutí, příp. aby mohl podklady doplnit. Ministerstvo žadatele vyzve k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim a ve výzvě uvede přehled podkladů pro vydání rozhodnutí. Vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí je právem žadatele, nikoliv jeho povinností. Ministerstvo se k podkladům pro vydání rozhodnutí vyjadřuje v rozhodnutí ve věci.

V. Výsledek řízení o zápisu do seznamu

Pokud žadatel v řízení o zápisu do seznamu výzkumných organizací splní podmínky pro zápis, MŠMT jeho žádosti vyhová, vydá o tom rozhodnutí, provede zápis do seznamu a vloží do sbírky listin doklady přiložené k žádosti v souladu s nařízením vlády č. 160/2017 Sb. ze dne 3. května 2017.

Pokud žadatel v řízení o zápisu do seznamu výzkumných organizací podmínky pro zápis nesplní, MŠMT jeho žádost zamítne, vydá o tom rozhodnutí, ve kterém žadatele zároveň poučí o možnosti podání opravného prostředku proti rozhodnutí.

Schéma prokazování naplnění definičních znaků výzkumné organizace

Zásadní pojmy související s řízením o zápisu do SVO

Organizací pro výzkum a šíření znalostí⁴ se rozumí subjekt (např. univerzita nebo výzkumný ústav, agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací, fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum) bez ohledu na jeho právní postavení (zřízený podle veřejného nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Vykonává-li tento subjekt rovněž hospodářské činnosti, je třeba o financování, nákladech a příjmech souvisejících s těmito činnostmi vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, například jako podílníci nebo členové, nesmějí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhl.

Základním výzkumem⁵ se rozumí experimentální nebo teoretická práce vykonávaná především za účelem získání nových poznatků o základních principech jevů a pozorovatelných skutečností, která není zaměřena na přímé komerční uplatnění nebo využití.

Průmyslovým výzkumem⁶ se rozumí plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo k podstatnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů a může zahrnovat výrobu prototypů v laboratorním prostředí nebo v prostředí se simulovaným rozhraním se stávajícími systémy a rovněž výrobu pilotních linek, je-li to nezbytné pro průmyslový výzkum, a zejména pro obecné ověřování technologie. Pojem „průmyslový výzkum“ (v anglickém originálu „industrial research“) se chápe širěji než pouze jako „technický“ výzkum, zahrnuje jak „technický“, tak i „netechnický“ výzkum (např. ve společenských vědách).

Experimentálním vývojem⁷ se rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem vývoje nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Může se jednat například o činnosti zaměřené na vymezení koncepce, plánování a dokumentaci nových výrobků, postupů nebo služeb.

Experimentální vývoj může zahrnovat vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb, které nejsou z velké části dosud stanoveny. Tyto činnosti mohou zahrnovat vývoj komerčně využitelného prototypu nebo pilotního projektu, který je nutně konečným komerčním produktem a jehož výroba je příliš nákladná na to, aby byl použit pouze pro účely demonstrace a ověření.

⁴ Článek 2 bod 83 Nařízení Komise (EU) č. 651/2014

⁵ Článek 2 bod 84 Nařízení Komise (EU) č. 651/2014

⁶ Článek 2 bod 85 Nařízení Komise (EU) č. 651/2014

⁷ Článek 2 bod 86 Nařízení Komise (EU) č. 651/2014

Experimentálním vývojem nejsou běžné nebo pravidelné změny stávajících výrobků, výrobních linek, výrobních postupů, služeb a jiných nedokončených operací, i když tyto změny mohou představovat zlepšení;

Výsledkem v základním výzkumu⁸ jsou nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečností, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru. **Výsledkem v aplikovaném výzkumu**⁹ (průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace) jsou nové poznatky a dovednosti pro vývoj výrobků, postupů nebo služeb, poznatky a dovednosti uplatněné jako výsledky, které jsou chráněny podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné činnosti nebo využívané odbornou veřejností či jinými uživateli, nebo poznatky a dovednosti pro potřeby poskytovatele, využití v jeho činnosti, pokud vznikly při plnění veřejné zakázky, nebo ve vývoji návrhy nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb.

Definice druhů výsledků ve výzkumu a vývoji¹⁰ jsou obsaženy v samostatné příloze č. 4 „Definice druhů výsledků“¹¹ Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací. Na základě této přílohy ministerstvo posuzuje, zda žadatelem předložené výstupy naplňují znaky některého z druhů výsledků výzkumu nebo vývoje a prokazují naplnění definičního znaku organizace pro výzkum a šíření znalostí spočívajícího v provádění nezávislého výzkumu nebo vývoje a veřejného šíření výsledků těchto činností formami, o jejichž zápis bylo požádáno.

Nezávislým prováděním výzkumu nebo vývoje¹² se rozumí výzkum nebo vývoj prováděný daným subjektem, který samostatně stanoví cíle a metodologii výzkumu nebo vývoje, nese jeho rizika a vlastní jeho výsledky. Nezávislý výzkum nebo vývoj je činností nehmotné povahy, tj. není vykonáván jako služba na trhu prováděná za účelem získání výsledků pro jejich přímé uplatnění na trhu jejich původcem nebo zadavatelem (objednatelem) výzkumu, ale je vykonávána za účelem získání nových poznatků a dovedností a jejich veřejného šíření na nevýlučném a nediskriminačním základě.

Výukou¹³ se rozumí vzdělávání v rámci státního vzdělávacího systému, které je státem kontrolováno a zcela nebo z převážné části financováno. Takové vzdělání se provádí zpravidla formou uskutečňování vzdělávacích programů, které jsou akreditovány příslušným státním úřadem. Při šíření výsledků výzkumu nebo vývoje formou výuky dochází k bezprostřednímu přenosu výsledků výzkumu nebo vývoje do vzdělávání. Vzděláváním, při němž k takovému bezprostřednímu přenosu dochází, je především vzdělávání na vysokých školách realizované formou uskutečňování akreditovaných magisterských a zejména doktorských studijních programů.

⁸ § 2 odst. 2 písm. k) zákona č. 130/2002 Sb.

⁹ § 2 odst. 1 písm. b) a § 2 odst. 2 písm. k) zákona č. 130/2002 Sb.

¹⁰ Samostatná příloha č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády dne 8. února 2017 č. 107

¹¹ Dostupný např. z: https://www.isvavai.cz/dokumenty/definice_druhu_vysledku.pdf

¹² Výzkum ve spolupráci s třetími stranami (kooperativní výzkum) nelze apriori považovat za výzkum nezávislý, a to bez ohledu na to, zda spolupráce je, či není účinná.

¹³ Článek 2 odst. 19 bod a) odrážka první Sdělení Komise Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)

Publikováním¹⁴ se rozumí veřejné šíření verbálního nebo též grafického popisu výsledku výzkumu nebo vývoje v tištěné nebo elektronické podobě (dále též „publikační výsledky“). Publikování jako nehmotná činnost je třeba chápat v užším smyslu jako uveřejnění v relevantním médiu (např. odborném recenzovaném časopise). Publikování chápané v širším smyslu jako nakladatelská, resp. vydavatelská činnost (např. vydávání, resp. vytištění odborného recenzovaného časopisu) je činností hospodářskou, a není tedy primární činností organizace pro výzkum a šíření znalostí. Druhy publikačních výsledků definovala Rada pro výzkum, vývoj a inovace a schválila vláda České republiky svým usnesením č. 837 ze dne 29. listopadu 2017. Společnou charakteristikou publikačních výsledků je, že jejich autory jsou fyzické osoby, které prováděly výzkum nebo vývoj, jehož výsledky prezentují, tzn., že výsledky výzkumu nebo vývoje nemohou být publikovány osobami, které výzkum neprováděly. Publikování výsledků je tedy podmíněno prováděním výzkumu nebo vývoje. Primární činností organizace pro výzkum a šíření znalostí spočívající ve veřejném šíření výsledků výzkumu nebo vývoje publikováním je publikování výsledků nezávislého výzkumu nebo vývoje prováděného touto organizací jako projev výkonu jejích práv k takovým výsledkům.

Transfer znalostí¹⁵ je definován ve Sdělení Komise Rámcem pro státní podporu výzkumu vývoje a inovací (2014/C 198/01). Lze ho charakterizovat jako proces, kterým třetí strany získávají přístup ke znalostem, dovednostem, duševnímu vlastnictví, technologiím a dalším zdrojům. Kromě vědeckých a technických znalostí a dovedností může zahrnovat i další druhy znalostí a kompetencí, např. znalosti týkající se používání norem a právních předpisů, způsobů inovací apod. Primární činností organizace pro výzkum a šíření znalostí jsou však pouze takové činnosti prováděné v rámci transferu znalostí, jejichž předmětem je šíření výsledků nezávislého výzkumu nebo vývoje. Podle Sdělení Komise Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01) jsou činnosti prováděné v rámci transferu znalostí považovány za činnosti nehmotné pouze za určitých podmínek, a to pokud jsou prováděny výzkumnou organizací nebo výzkumnou infrastrukturou (včetně jejich oddělení či poboček) nebo společně s dalšími takovými subjekty či jejich jménem a pokud se veškerý zisk z transferu znalostí znovu investuje do primárních činností (tj. nehmotných činností) výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury. Nehmotný charakter transferu znalostí zůstává zachován i v případě outsourcingu této činnosti na základě otevřeného zadávacího řízení.

¹⁴ Publikační výsledky obsahuje dokument „Definice druhů výsledků“

¹⁵ Článek 2 odst. 19 b) Sdělení Komise Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)

Často kladené dotazy

Jak dlouho vyřízení žádosti trvá?

Vzhledem k povaze správního řízení nelze jeho ukončení garantovat k určitému datu. Každé řízení je individuální a jeho doba trvání závisí na úkonech, které je nutné v každém konkrétním případě provést. Pro hrubou orientaci lze uvést rozmezí jednoho až několika měsíců.

K čemu seznam výzkumných organizací slouží?

Výzkumná organizace zapsaná v seznamu nemusí opakovaně různým orgánům státní správy prokazovat, že splňuje definiční znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí stanovené předpisy Evropské unie a zároveň orgány státní správy nemusí u subjektů zapsaných v seznamu zkoumat, zda splňují definici organizace pro výzkum a šíření znalostí stanovenou předpisy Evropské unie.

Co ze zápisu v seznamu výzkumných organizací nevyplývá?

Status výzkumné organizace není podmíněn zápisem do seznamu. Subjekt, který splňuje definiční znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí, je výzkumnou organizací bez ohledu na to, zda je v seznamu uveden, či neuveden, protože o zápis nepožádal. Zápis do seznamu není povinný. Zápis v seznamu není zákonnou podmínkou pro poskytnutí kterékoliv podpory podle zákona č. 130/2002 Sb., tzn., že i subjekty, které nejsou v seznamu zapsány, mohou získat podporu na výzkum a vývoj, pokud splní podmínky pro její poskytnutí. Zápisem do seznamu nevzniká nárok na poskytnutí podpory na výzkum a vývoj. Zápis do seznamu negarantuje, že podpora poskytnutá výzkumné organizaci zapsané v seznamu je slučitelná s vnitřním trhem podle předpisů Evropské unie. Zápis do seznamu nezbavuje poskytovatele povinnosti prověřovat, zda daná podpora pro konkrétního příjemce je slučitelná s vnitřním trhem podle předpisů Evropské unie, ani odpovědnosti za soulad poskytnuté podpory s právními předpisy.